

МЛИНІВ. 1944. НА МЕЖІ ЖИТТЯ І СМЕРТІ

Зараз, на відстані 48-и років від страшного воєнного лихоліття, коли велися запеклі бої на теренах нашого краю, нелегко відтворити справжню картину тогочасної дійсності. Бо занадто багато втрачено, переосмислено, призабуто. І все-таки, можливо, єдине, що найбільш допомагає воскресити правду, - це архівні дані. У військовому архіві Подольська зберігаються документи, що відтворюють фронтові дії у записах, зроблених, як кажуть, прямо по гарячих слідах. Окремі з них стосуються бойового шляху 13-ої гвардійської кавалерійської дивізії, яка брала безпосередню участь у визволенні Млинова та інших населених пунктів району від німецько-фашистських загарбників.

Отже, 31 січня 1944 року дивізія одержала завдання: залишивши позиції біля Цуманя та Олики, нічним маршем у південному напрямку вийти на рубіж Ужинця та Підгайців і до десятої години ранку 1 лютого заволодіти Млиновом та Дубном. Одночасно інші частини повинні були розпочати широкомасштабний наступ у напрямку Луцька та Рівного.

У свою чергу командир 13-ої дивізії прийняв таке рішення: один кавалерійський полк, дещо підсиливши його, «кинути» на Млинів, іншими двома полками зайняти Дубно, після чого перейти до оборони.

За даними розвідки, на 31 січня ворог займав оборонний рубіж від Млинова до Дубна через Підгайці, Озлів, Іванна, маючи в Дубні до

двох полків піхоти, у Млинові - до 400 солдатів, в інших населених пунктах - по 120-150 чоловік.

Звичайно, під час наступу наші бойові частини зіткнулися із значно більшою кількістю проблем, ніж передбачалося, і відповідно відтягнули строки виконання завдання. На рубіж Маслянка-Ужинець 50-й гвардійський кавалерійський полк вийшов лише до 10 години вечора 1 лютого і почав підготовку до атаки на Млинів. У той же час 48-й полк зайняв позицію біля Підгайців. Трофеї цього полку склали 3 важких міномети, дві 37-міліметрові гармати з двома боекомплектами, 40 коней...

50-й полк також досяг певних успіхів у наступі - взято в полон 11 ворожих солдатів та офіцерів, захоплено 8 підв'яз.

Можливо, трофеї були б значно більшими, якби не

дивізії складалася непроста ситуація. По-перше, як уже згадувалося, у частинах залишився обмежений боекомплект. Внаслідок того, що тили відстали, цей боекомплект поповнювався вкрай рідко. По-друге, польові дороги стали майже непрохідними, адже потепліло і сніг перемішався із розталим ґрунтом. Зв'язок зі штабом здійснювався через радіо, яке працювало з перервами із-за великої відстані. Безперечно, ці несприятливі умови вплинули на підсумок життєдіяльності дивізії 2 лютого: в результаті نابружених боїв втрачено убитими 114 чоловік, поранено 95 бійців, загинуло 37 коней, 8 коней травмовано, розбито дві 76-міліметрові гармати.

3 лютого вранці, відчувши, що ворог відійшов, у Млинів увійшли перші 18 чоловік із 50-го полку. О 10-й годині

і почав просуватися на Дубно. Полк, який залишився відрізаним від інших частин, продовжував оборону Млинова, зайнявши його 5 лютого повністю. Полком було захоплено до 100 тонн зерна, 200 коней, легкову автомашину із штабними документами, 10 танкових і 25 ручних кулеметів, до 600 гвинтівків. На дорозі Луцьк-Дубно вбито 15 офіцерів, з них 2 майори та один підполковник.

Звичайно, не вірити вищезгаданим цифрам не можна, бо вони вкарбовані в архівні документи. І все-таки варто більш реально зважувати тогочасну дійсність, адже фронтові повідомлення часто супроводжувалися перебільшенням. Хто зна, можливо часткове перебільшення зустрічаємо і в штабних записах 13-ої дивізії за перші дні лютого 1944 року. Але попри все не варто применшувати героїзму тих людей, котрі ціною власного життя виборювали таку дорогоцінну перемогу.

...Щодо подальших дій на фронті, то оцінюючи 6 лютого обстановку, командування вирішило 50-й гвардійський кавалерійський полк вивести з Млинова на намічені позиції. Ці спроби вдалі не вдалися. Лише до вечора полк через Маслянку вийшов на Владиславівку, де й зосередився.

Наступного дня - сьомого лютого - наші війська вирішили розпочати з контр-наступу. Бійці 50-го гвардійського кавалерійського полку почали тіснити ворога в напрямку від Ужинця до перехрестя шосейних доріг, який оборонявся ворогом в